

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/9/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6322200206
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2022:6322200206.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého F. I., nar. XX.XX.XXXX, v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky X. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., S. XXX/XX, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, syna otca F. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., S. XXX/XX a matky P. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. - B., X. XXXX/X, o návrhu otca na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

r o z h o d o l :

I. Z a n i k o l dôvod, pre ktorý bol maloletý F. I., nar. XX.XX.XXXX zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky X. I., nar. XX.XX.XXXX.

II. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Brezno č.k. 1P/83/2019-109 zo dňa 17.02.2020 tak, že náhradná osobná starostlivosť, do ktorej bol maloletý F. I., nar. XX.XX.XXXX zverený starej matke X. I., nar. XX.XX.XXXX z a n i k á , r u š í sa aj povinnosť rodičov prispievať na výživu maloletého na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno.

III. Maloletý F. I. sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca..

IV. S účinnosťou od právoplatnosti výroku II. je matka p o v i n á prispievať na výživu maloletého 100,- Eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci k rukám otca maloletého.

V. Styk matky s maloletým sa p o n e c h á v a na dohodu rodičov.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 28.01.2022 sa otec maloletého domáha, aby bola zrušená náhradná osobná starostlivosť, do ktorej bol maloletý zverený starej matke a následne aby maloletý jemu bol zverený do osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletý bol do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke zverený z toho dôvodu, že on bol dňa 25.10.2019 zadržaný v cele predbežného zadržania, bol vzatý do väzby a následne mu bol uložený trest odňatia slobody. Dňa 22.12.2021 bol podmienene prepustený. Vedie riadny usporiadaný život - žije so svojimi rodičmi a maloletým F. v domácnosti rodičov, kde spolu žili aj predtým; pracuje, hlási sa u probačného a mediačného úradníka.

2. Z odpisu Registra trestov súd zistil, že otec maloletého bol dňa 22.12.2021 podmienene prepustený Okresným súdom Martin v konaní zn. 3PP/69/2021 so skúšobnou dobou v trvaní 3 roky, zvyšok trestu 1 rok 10 mesiacov 3 dni, dĺžka probačného dohľadu v trvaní 3 roky s nariadeným obmedzením : kontrola technickými prostriedkami v trvaní 3 roky - zákaz opustiť územie Slovenskej republiky, povinnosť dostaviť

sa k probačnému a mediačnému úradníkovi a osobne sa hlásiť v ním určených lehotách, povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukazateľne o zamestnanie uchádzať.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno súdu oznámil, že v náhradnej osobnej starostlivosti o maloletého neboli zistené žiadne nedostatky. Otec sa vrátil do domácnosti k maloletému z výkonu trestu odňatia slobody, s maloletým má vytvorené silné citové väzby, otec má vytvorené vhodné podmienky pre návrat maloletého do jeho starostlivosti a preto je možné náhradnú osobnú starostlivosť zrušiť, je to v záujme maloletého. Otec i maloletý prejavili záujem o to, aby bol maloletý ďalej zverený do starostlivosti otca.

4. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno zo dňa 28.02.2022 súd zistil, že náhradná starostlivosť splnila svoj účel. Úrad súhlasí v plnom rozsahu s návrhom otca. V prípade zverenia maloletého do starostlivosti otca navrhuje úrad zaviazat' matku plnením si vyživovacej povinnosti primerane jej možnostiam a schopnostiam.

5. Zo správy obce Nemecká súd zistil, že otec býva na adrese E., S. XXX/XX spolu s rodičmi a maloletým synom. Podľa dostupných informácií je zamestnaný. Je aktívnym členom Obecného futbalového klubu. Na Obecnom úrade neevidujú na jeho osobu žiadne sťažnosti od spoluobčanov, ani na jeho správanie.

6. Matka maloletého vo svojom písomnom vyjadrení súhlasila s tým, aby maloletý F. bol zverený do starostlivosti otca, nakoľko jej jasne povedal, že chce pri otcovi zostať s tým, že bude chodiť k nej na prázdniny a na obdobie po dohode s otcom.

7. Podľa § 47 ods. 1 písm. d/ Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len Zákon o rodine) náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

8. Maloletý bol rozsudkom Okresného súdu Brezno č. k. 1P/83/2019-109 zo dňa 17.02.2020 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky X. I. z dôvodu, že jeho otec bol vo väzbe a následne odsúdený na výkon trestu odňatia slobody. Dňa 22.12.2021 bol otec maloletého podmienčne prepustený, vrátil sa do spoločnej domácnosti, ktorú viedol so svojimi rodičmi a maloletým. Má vytvorené vhodné podmienky na ďalšiu starostlivosť o maloletého.

9. Zanikol týmto dôvod, pre ktorý bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky zo strany otca. V dôsledku toho došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Brezno č.k. 1P/83/2019-109 zo dňa 17.02.2020, tak, že náhradná osobná starostlivosť, do ktorej bol maloletý zverený starej matke zanikla a zrušila sa aj povinnosť rodičov prispievať na výživu maloletého na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno.

10. Podľa § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

11. V zmysle § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia.

12. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí.

13. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

14. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností, alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

15. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

16. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných, opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

25. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne od dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

26. Podľa čl. 5 základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťa sa zohľadňuje najmä :

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

27. Dokazovaním bolo zistené, že maloletý pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/194/2016-84 zo dňa 02.03.2017 rozvedené, na čas po rozvedení maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti otca, matka bola zviazaná prispievať výživným na maloletého a styk matky s maloletým bol ponechaný na dohodu rodičov.

Po zrušení náhradnej osobnej starostlivosti matka maloletého súhlasí s tým, aby maloletý znova bol zverený do starostlivosti otca. S týmto zverením súhlasí aj kolízny opatrovník, nakoľko otec má vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloletého. Otec spolu s maloletým bývajú v domácnosti svojich rodičov. Je zamestnaný v ZLH Plus a.s. Hronec, kde v roku 2022 zarobil v januári v čistom 282,64 Eur, vo februári 643,54 Eur, v marce 700,20 Eur, v apríli 712,92 Eur. Otec iné vyživovacie povinnosti nemá. Na spoločnú domácnosť - na bývanie a stravovanie prispieva 200,- Eur. Užíva mobil svojej matky X. I., ktorá si platí paušál 25,- Eur. Do práce cestuje vlakom, mesačne precestuje 40,- až 60,- Eur. Za stravu v práci dá 23,- Eur mesačne. Má dlhy vyše 30.000,- Eur, teraz ich začína splácať mesačne po 130,- Eur.

28. Matka maloletého býva v domácnosti so svojim partnerom Z. G. a ich maloletou dcérou J. P. G., nar. XX.XX.XXXX; v domácnosti s nimi tiež býva maloleté dieťa partnera matky maloletý Z. I., nar. XX.XX.XXXX. Od 03.11.2021 je evidovaná ako nezamestnaná, podpora v nezamestnanosti jej skončila 02.05.2022. Vo svojom vyjadrení uvádza, že jej príjem predstavuje len suma 25,88 Eur mesačne. Všetky výdavky platí jej partner. Rodičovský príspevok nedostáva, nakoľko naň nemá nárok keďže jej maloletý syn F. bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Je schopná platiť výživné maximálne vo výške 100,- Eur. Jej partner je zamestnaný s priemerným čistým mesačným zárobkom 750,- Eur. Nájomné mesačne platia 400,- Eur, Upc služby 39,- Eur, telefóny spolu 75,- Eur. Má výdavky s maloletou dcérou.

29. Maloletý F. má 14 a pol roka. Je zdravý. Navštevuje 8.ročník Základnej školy v Nemeckej. Na začiatku školského roka na združenie rodičov platil 20,-, resp. 30,- Eur, školské pomôcky a potreby ho vyšli cca 60,- Eur. Do školy chodí peši, stravuje sa doma. Zaujíma sa o futbal, ktorý hrá v rámci školy. Za mobil mesačne minie 25,- Eur.

30. Vzhľadom na zistené skutočnosti po zániku náhradnej osobnej starostlivosti súd upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletému tak, že ho zveril do osobnej starostlivosti otca, jeho matke uložil povinnosť prispievať na neho výživným 100,- Eur mesačne, styk matky s maloletým ponechal na dohodu rodičov.

31. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Právo podať odvolanie nemajú tí účastníci, ktorí sa ho vzdali.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený (za maloletého jeho zákonný zástupca) podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 48 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Príslušným na podanie návrhu na výkon exekúcie je Okresný súd Banská Bystrica.